
Sociaal veiligheidsbeleid

CKC Het Octaaf

Versie 2019 01

Vastgesteld door de MR op: 28 januari 2019

Inhoud

Inleiding	3
Toelichting begrippen	4
1. Onze visie op veiligheid	6
2. Vertaling naar de praktijk	7
3. Samenhang andere beleidsdocumenten	8

Inleiding

Sinds augustus 2015 is de 'Wet Veiligheid op school' ingevoerd. De wet heeft als doel dat scholen zich inspannen om pesten tegen te gaan en dat scholen zorgen voor sociale veiligheid. Incidenten zoals ongepast gedrag, pesten, (seksuele) intimidatie, diefstal, discriminatie en agressie worden voorkomen. Dat kan door op tijd te signaleren en hier gericht tegen op te treden. In de wet staat dat scholen:

1. Een sociaal veiligheidsbeleid moeten voeren.
2. Een aanspreekpunt moet hebben waar leerlingen en ouders pesten kunnen melden. Ook moet iemand het pestbeleid op school coördineren. Dit kan dezelfde persoon zijn, maar dat hoeft niet.
3. Een jaarlijkse monitoring van de veiligheidsbeleving van kinderen uitvoeren, zodat er altijd een actueel en representatief beeld is van de situatie op school.

Ad1:

Van scholen wordt verwacht dat ze alles doen wat nodig is om leerlingen een veilige omgeving te bieden. Dit vraagt van scholen dat ze een actief veiligheidsbeleid voeren dat doeltreffend is. Monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen geeft daarover meer informatie. Als resultaten daartoe aanleiding geven, kan de school op basis van deze gegevens het beleid aanpassen.

Ad2:

De anti-pest coördinator (leden van het PBS-team) kent vier taken:

- Fungeren als aanspreekpunt voor ouders en leerlingen als belangenbehartiging.
- Het leveren van een actieve bijdrage aan een sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten.
- Fungeren als gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid.
- Coördinatie van anti-pestbeleid van de school.

Ad3:

Aan de monitoring zijn vanuit de wet eisen gesteld. De school moet ervoor zorgen dat de monitor-gegevens voor de inspectie toegankelijk zijn en beschikbaar worden gesteld. Het instrument moet:

- betrouwbaar en valide zijn;
- inzicht geven in de ervaring van leerlingen over de sociale en fysieke veiligheid op school;
- inzicht geven of leerlingen te maken hebben met aantasting van de sociale en fysieke veiligheid;
- inzicht geven hoe het is gesteld met het welbevinden van leerlingen op school;
- gestandaardiseerd, jaarlijks en representatief zijn.

Bij CKC Drenthe wordt dit beleid uitgevoerd op kindcentrum-niveau. In de rest van dit plan wordt gesproken van kindcentra.

In ons voorliggende veiligheidsbeleid is beschreven op welke wijze wij bovenstaande bepalingen uit de wet vertalen naar het dagelijks handelen. In dit plan zijn alle verplichte zaken vastgelegd, zodat te allen tijde terug te vinden is wat een gebruikelijke handwijze is ons als directie, leerkrachten en andere betrokkenen.

Veranderende omstandigheden of nieuwe inzichten kunnen aanpassingen op de procedures en werkwijzen nodig maken. In ons veiligheidsbeleid zijn verwijzingen opgenomen naar diverse protocollen en beleidsdocumenten. Dit veiligheidsbeleid moet dan ook vooral gezien worden gezien als een raamwerk waarin visie, beleid, procedures en contactgegevens overzichtelijk bij elkaar staan.

Toelichting begrippen

In de 'Wet veiligheid op school' worden een aantal begrippen genoemd. Hieronder lichten wij deze begrippen verder toe:

Veiligheid:

Een school is veilig als de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen worden aangetast.

Fysieke veiligheid:

Aantasting van de lichamelijke integriteit, bijvoorbeeld door het toebrengen van lichamelijke pijn of letsel; denk bijvoorbeeld aan geweld in de vorm van slaan, schoppen etc.

Sociale veiligheid:

Aantasting van de integriteit in het intermenselijk verkeer, bijvoorbeeld door uitschelden, belachelijk maken, achterstelling en discriminatie, vernedering, buitensluiten etc.

Psychische veiligheid:

Aantasting van de geestelijke gezondheid, zoals door het uitoefenen van ongeoorloofde druk en bedreiging, manipulatie etc.

Pesten:

Herhaald ongewenst gedrag waartegen iemand zich niet kan verdedigen en wat in allerlei vormen voorkomt. Van kleinerende opmerkingen tot openlijke kritiek en intimidatie. Van flauwe grappen tot fysiek geweld. Van roddelen tot isolatie en cyberpesten.

Intimidatie:

Iemands gedrag beïnvloeden door hem angst aan te jagen door te dreigen met negatieve gevolgen. Dit kan lichamelijk geweld betreffen, maar kan ook (non-) verbaal plaatsvinden door het maken van opmerkingen, gebaren en handelingen die het slachtoffer als ongewenst ervaart. Het betreft seksuele intimidatie als de gedragingen, opmerkingen of handeling een seksueel karakter hebben.

Discriminatie:

Er is sprake van discriminatie als leerlingen anders worden behandeld dan anderen op grond van hun afkomst, geslacht, seksuele geaardheid, leeftijd, handicap of chronische aandoening, politieke gezindheid, arbeidsrelatie, arbeidscontract, burgerlijke staat, nationaliteit, godsdienst of levensbeschouwing.

Agressie en geweld:

Hier geldt grofweg een onderverdeling in drie vormen:

- Verbale agressie: uitschelden, schreeuwen of zeer fel in discussie gaan
- Fysieke agressie: schoppen, duwen, slaan, spugen, bijten, vernielen
- Psychische agressie: iemand verbaal of schriftelijk bedreigen, intimideren, chanteren of vernederen, (cyber)pesten.

1. Korte beschrijving van ons kindcentrum

Het Octaaf is een christelijk *kindcentrum met ongeveer 130 kinderen*. Een team van enthousiaste en betrokken leerkrachten, onderwijsassistenten en PM-ers geeft dagelijks invulling aan de uitdaging die het hedendaagse onderwijs en opvang vraagt. Wij maken onderdeel uit van het schoolbestuur van CKC Drenthe.

Wij zijn een kindcentrum. Dat betekent dat in één gebouw kinderen van 0-13 jaar van 7.00 uur tot 19.00 uur gebruik kunnen maken van onderwijs, opvang, ontspanning en

eventueel zorg. Dit aanbod verzorgen wij vanuit een gezamenlijke visie met meerdere organisaties. Door optimale samenwerking in het gebouw, zorgen wij ervoor dat ouders met een gerust hart hun kind kunnen brengen en dat kinderen met plezier de dag doorbrengen. Wij vinden dat opvang en onderwijs elkaar versterken als het gaat om kwaliteit en aanbod.

In onze eigen ruimtes bieden we voorschoolse en naschoolse opvang aan. Wij willen de kinderen daarin graag een tweede thuis bieden, een plek waar zij zich prettig en veilig voelen en waar ouders hun kind met een goed gevoel naar toe brengen.

Het Octaaf is een krachtig lerende school, waar leerlingen geleerde vaardigheden toepassen in een betekenisvolle context; onze wereld. Op onze school krijgen de leerlingen een krachtig en veelzijdig aanbod aan leeractiviteiten. De veelzijdigheid stimuleert leerlingen om te ontdekken, te spelen en te leren. Er wordt planmatig gewerkt aan de ontwikkeling van vaardigheden en het opdoen van kennis. We doen dat vanuit de leertheorie van Howard Gardner m.b.t. Meervoudige Intelligenties (MI).

Binnen het kindcentrum, opvang en onderwijs, werken we met Positive Behavior Support (PBS).

Voor meer informatie over ons kindcentrum verwijzen we naar onze website en de schoolgids. Deze kunt u op de website vinden bij het tabblad "Het kindcentrum".

2. Onze visie op veiligheid

De afgelopen jaren heeft het team van Het Octaaf aandacht besteed aan een goed pedagogisch klimaat. Veiligheid speelt hier een belangrijke rol in. Veiligheid is immers een belangrijke voorwaarde om goed te kunnen functioneren op school en om je te kunnen ontwikkelen.

Alle kinderen, personeelsleden en andere volwassenen die bij Het Octaaf zijn betrokken, voelen zich veilig en thuis op het kindcentrum. Ieder draagt zelf actief bij aan het versterken van deze veiligheid. Dit gebeurt door zichzelf te houden aan de regels en rekening te houden met anderen.

Onder andere via observaties houden wij de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen bij. Zodra wij merken dat kinderen zich niet veilig en vertrouwd voelen, ondernemen wij in overleg met de ouders, actie. Omdat het gedrag op het kindcentrum en thuis een wisselwerking heeft, verwachten wij van ouders hetzelfde. Als ouders thuis constateren dat het kindcentrum niet veilig is voor het kind, horen wij dit graag.

Als uitgangspunt geldt dat het kindcentrum een plek moet zijn waar rust heerst, waar kinderen, personeel en ouders zich thuis voelen en veilig weten. Waar alle betrokkenen respectvol, prettig en vriendelijk met elkaar omgaan. Dat betekent concreet:

Voor kinderen geldt dat zij:

- niet pesten of gepest worden;
- zichzelf mogen en kunnen zijn;
- weten dat geweld, (seksuele) intimidatie, pesten en discriminatie niet wordt getolereerd;
- bij iemand terecht kunnen als er problemen zijn;
- serieus genomen worden door personeelsleden en overige medewerkers;
- op de hoogte zijn van de duidelijke afspraken over dit alles.

Voor ouders/verzorgers dat zij:

- erop kunnen vertrouwen dat hun kinderen veilig naar school gaan;
- weten dat een prettige omgang wordt bevorderd;
- weten dat geweld, (seksuele) intimidatie, pesten en discriminatie niet wordt getolereerd;
- een open oor kunnen vinden voor problemen;
- weten dat signalen worden opgepakt en problemen aangepakt;
- serieus genomen worden door personeelsleden en overige medewerkers;
- weten dat er duidelijke afspraken over dit alles zijn, vastgelegd in protocollen rondom schoolklimaat en veiligheid;

Voor personeel en andere medewerkers dat zij:

- met respect bejegend worden door kinderen, ouders/verzorgers en collega's,
- betrokken worden bij het scheppen van een goede werksfeer;
- weten dat geweld, (seksuele) intimidatie, pesten en discriminatie niet wordt getolereerd;
- ergens terecht kunnen met signalen;
- weten dat signalen worden opgepakt en problemen worden aangepakt;
- duidelijkheid hebben over wat er gebeurt bij calamiteiten;
- weten dat er duidelijke afspraken over dit alles zijn, vastgelegd in protocollen rondom klimaat en veiligheid;

3. Vertaling naar de praktijk

Om uitvoering te geven aan de 'Wet veiligheid op school' hebben wij afspraken gemaakt over de toepassing in de praktijk. Belangrijk hierin is het tijdig signaleren en, indien nodig, gericht optreden. Met elkaar houden wij ons aan de gemaakte afspraken en protocollen. Concreet betekent dit het volgende:

- A. We hebben een aantal **gedragsverwachtingen** met elkaar afgesproken die bij aanvang van ieder schooljaar opnieuw onder de aandacht van teamleden, kinderen en hun ouders worden gebracht. Deze gedragsverwachtingen zijn te vinden op onze website.
- B. In ons **lesaanbod** schenken wij structureel aandacht aan de sociale vaardigheden. Hiervoor gebruiken wij de PBS-methodiek in alle jaargroepen. Daarnaast gebruiken we "De geluuskoffer" in groep 6, 7 en 8.
- C. We starten en eindigen iedere dag in de kerngroep. In de kerngroep is er dagelijks ruimte en tijd om naar elkaar om te kijken, te luisteren en te vertellen. Hierdoor ontstaat begrip tussen de leerlingen onderling. **Elkaar kennen** draagt in ruime mate bij aan het voorkomen van of oplossen van ruzies en conflicten.
- D. Eens in de twee jaar wordt een **tevredenheidspeiling** onder ouders afgenomen. Ouders worden bevraagd over het onderwijs en de werkomstandigheden op onze school, waarbij ook aspecten t.a.v. veiligheid meegenomen worden. De resultaten worden besproken met het team en de medezeggenschapsraad. De input hiervan wordt gebruikt voor het schoolplan en de managementrapportages.
- E. Eens in de twee jaar wordt, op de school, de **tevredenheidspeiling** onder leerlingen en leerkrachten afgenomen. Leerlingen en leerkrachten worden bevraagd over het onderwijs en de werkomstandigheden op ons kindcentrum, waarbij ook aspecten t.a.v. veiligheid meegenomen worden. De resultaten worden besproken met het team, de leerlingen en de medezeggenschapsraad. De input wordt gebruikt voor het schoolplan en de managementrapportages.
- F. Voor onze personeelsleden geldt een **gedragscode**. Deze code is te vinden op de website van onze school.
- G. Op onze school wordt pesten niet getolereerd. Het beleid van de school is gericht op het voorkomen van pestgedrag. Wanneer kinderen of ouders melding maken van (mogelijk) pestgedrag, nemen wij dit altijd serieus en gaan in gesprek met de betrokkenen. Ouders ontvangen altijd een terugkoppeling. Wanneer blijkt dat er meer aan de hand is, wordt door ons het **pestprotocol** gehanteerd en/of schakelen wij een extern deskundige in om ons te ondersteunen. Het pestprotocol is bij ons onderdeel van het PBS-plan. Deze is te vinden op de website van de school.
- H. Tijdens de pauze zijn leerkrachten, in de vorm van **pleinwacht**, zichtbaar (gele hesjes) op het speelplein aanwezig. Hierdoor is er toezicht en is altijd een aanspreekpunt voor kinderen beschikbaar.
- I. Twee keer per jaar vindt **monitoring van de veiligheidsbeleving** van de bovenbouwleerlingen plaats middels het invullen van de vragenlijsten van de Veiligheidsmonitor. Dit is een leerlingvolgsysteem voor sociale competentie. De opbrengsten vanuit de Veiligheidsmonitor worden twee keer per jaar tijdens de groepsbesprekingen besproken met de IB-er en de PBS medewerker van Yorneo. Indien wenselijk wordt e.e.a. teambreed behandeld tijdens de evaluatievergadering.

- J. Regelmatig komt het voor dat de kinderen vanuit school met auto's van ouders en/of leerkrachten worden vervoerd. Dit kan voor een excursie of een uitstapje zijn. Voor vertrek worden altijd de nodige zaken besproken en gecontroleerd. Deze afspraken en regels zijn vastgelegd in ons **vervoersprotocol**. Dit protocol is terug te vinden op de website van onze school.
- K. Voor de fysieke veiligheid hebben wij personeelsleden opgeleid tot **bedrijfshulpverlener** (BHV-er). Deze BHV-ers verlenen hulp bij calamiteiten en worden regelmatig bijgeschoold. Onderdeel van de bedrijfshulpverlening is ons **ontruimingsplan**. Het daadwerkelijk ontruimen van het gebouw wordt tenminste tweemaal per jaar geoefend.
- L. Het bieden van een veilige omgeving voor onze leerlingen en personeel vraagt meer dan alleen papieren plannen en protocollen. Dit vraagt om een proactieve houding, om een constante vinger aan de pols. Als wij weten wat er speelt, kunnen we knelpunten signaleren en het beleid hierop aanpassen. Een belangrijk instrument hiervoor is de **registratie van incidenten**. In deze registratie leggen wij gevallen van pestgedrag en/of lichamelijk letsel vast. Incidentregistratie doen we in onze "Giraf"formulieren. Registratie van lichamelijk letsel leggen we vast in onze veiligheidsmap.
- M. Voorwaarden voor een goede incidentenregistratie is goede communicatie (wie, wat en waar en wanneer melden), centrale registratie en analyse van de gegevens. Deze voorwaarden vallen onder de verantwoordelijkheid van ons PBS-team.

4. [Samenhang andere beleidsdocumenten](#)

Binnen ons kindcentrum en onze stichting CKC Drenthe zijn meerdere beleidsdocumenten vastgesteld, die een relatie hebben met ons veiligheidsbeleid. Voor de volledigheid is hieronder een overzicht van deze documenten opgenomen. Genoemde documenten zijn door ouders op te vragen bij de directie.

<i>Naam document</i>	<i>Te vinden voor medewerker op</i>
Richtlijnen gebruik sociale media - 2018	Intranet - personeel
Privacy reglement leerlinggegevens - 2018	Intranet - bestuur
Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld - 2019	Intranet - bestuur
Rouwprotocol	Intranet - onderwijs
Gedragsprotocol - 2013	Intranet - personeel
Klachtenregeling - 2018 (stichting)	Intranet - bestuur
Veiligheidsplan - 2018 (stichting)	Intranet - personeel
Veiligheidsplan - 2019 (kindcentrum)	In Teams en op de website van de school
Klokkenluidersregeling - 2017 (stichting)	Intranet - personeel